

VBP Kneoperasjon - postopr.

D21213

Utgave:
5.01Gjelder fra:
28.08.2024

Side 1 av 7

FUNKSJONSOMRÅDER (FO)

1.	Kommunikasjon/sanser	5.	Eliminasjon	9.	Seksualitet/reproduksjon
2.	Kunnskap/utvikling/psykisk	6.	Hud/vev/sår	10.	Sosialt/planlegging av utskrivning
3.	Åndedrett/sirkulasjon	7.	Aktivitet/funksjonsstatus	11.	Åndelig/kulturelt/livsstil
4.	Ernæring/væske/elektrolyttbalanse	8.	Smarter/søvn/hvile/velvære	12.	Annet/legedelegerte aktiviteter

FO	Nanda	Sykepleiediagnoser	
3	00024	Ineffektiv vevsperfusjon (spesifiser: nyre, hjerne, hjerte/lunge, mage/tarm, perifert) - relatert til atypiske vitale tegn: (spesifiser)	
8	00132	Akutt smerte - relatert til: (spesifiser)	
2	00126	Mangelfulle kunnskaper - relatert til forløp etter operert: (spesifiser type operasjon)	
5	00016	Forstyrrelse i urineliminasjon - relatert til (spesifiser: operasjon/urinveiskateter)	
6	00047	Risiko for svekket hudkvalitet - relatert til: (spesifiser f.eks. trykksårutsatt)	
7	00085	Svekket bevegelsesevne - relatert til: (spesifiser: leddstivhet, kontrakturer, redusert muskelstyrke/kontroll, smerter) i operert kne	
3	00004	Risiko for infeksjon - relatert til: (spesifiser)	
7	00155	Risiko for fall - fallscore: (spesifiser)	
FO	Mål		
3		Er respiratorisk og sirkulatorisk stabil	
8		Er tilfredsstillende smertelindret, har NRS/VAS < 3	
2		Er trygg, ivaretatt og tilfredsstillende informert om postoperativt forløp	
5		Urineliminasjon er optimalisert	
6		Har hel hud /ingen tegn til trykksår	
7		Er selvhjulpen og oppegående: (spesifiser; hjelpemiddel eks. krykker, rullator, prekestol) innen: (spesifiser dato)	
3		Har ingen tegn til infeksjon	
FO	NIC	Sykepleietiltak og forordninger	Frekvens/tid
3	6680	Overvåke vitale tegn - Følg prosedyre: NEWS2 - Ansvar og gjennomføring	
8	1400	Behandling ved smerte (1,2,3,4) - Kartlegge smertens lokalitet, varighet, intensitet - Måle opplevelse av smerte (spesifiser: NRS- eller VAS-smertescala) - Tilrettelegge for bruk av ikke-farmakologiske metoder: (spesifiser)	Før og etter lindring
2	5618	Undervisning: Prosedyre/behandling - Informere om forventet forløp og utføre tiltak, etter avdelingens prosedyre - Informere/forberede til undersøkelse/behandling: (spesifiser) - Gjenta og sikre at informasjon er forstått	S forordn
12	2300	Administrere legemidler (1,2,3)	

		- Adm. smertestillende, observere virkning/bivirkning	S forordn
		- Adm. antibiotika, observere virkning/bivirkning	S forordn
		- Adm. tromboseprofylakse, observere virkning/bivirkning	S forordn
		- Adm. medikament i Adductor kanalblokade-kateter, innlagt dato: (spesifiser) observere virkning/bivirkning	
3	4130	Overvåke væskebalanse - Registrere væske inn/ut	S forordn
3	2440	Vedlikehold av venøs tilgang - følg prosedyre: - VAR: Perifert venekateter (PVK): innleggelse - VAR: Perifert venekateter (PVK): stell - VAR: Perifert venekateter (PVK): skylling - VAR: Perifert venekateter (PVK): fjerning	
5	0530	Håndtering av urineliminasjon - Blærescannet etter vannlating, følg prosedyre: Blærescanning - Observere vannlating etter fjerning av urinveiskateter kl. (spesifiser)	
5	1876	Behandling av kateter: Urinveiskateter - følg prosedyre: - VAR: Permanent kateter (KAD): innsetting: kvinne - VAR: Permanent kateter (KAD): innsetting: mann - VAR: Permanent kateter (KAD): daglige observasjoner og tiltak - VAR: Permanent kateter (KAD): fjerning: kvinne - VAR: Permanent kateter (KAD): fjerning: mann	S forordn S forordn S forordn S forordn
6	3440	Behandling av insisjonsstedet - Inspisere bandasjen og huden rundt - Observere blødning/hematom - Skifte bandasje. Følg VAR-prosedyre: - VAR: Stell av rene kirurgiske sår	x 1/vakt x 1/vakt
6	3662	Sårbehandling: Lukket drenering - Følg prosedyre: Vakuumdren - håndtering og fjerning - Observere dren; mengde/funksjon	S forordn
3	4110	Forholdsregler mot emboli - Observere tegn til dyp venetrombose (rødt, varmt, smerter, hovent, nedsatt funksjon i underekstremiteter)	
7	6490	Forebygge fall - Bruk: VBP Fall - forebygge	
7	1800	Egenomsorgsassistanse (3) - Trenger hjelp til: (spesifiser) - Tilrettelegge: (spesifiser)	
7	0221	Fysisk trening: Gåtrening (3) - Motivere og tilrettelegge for mobilisering/egentrening i samarbeid med fysioterapeut	S forordn

		- Informere om restriksjoner gitt i operasjonsbeskrivelsen: (spesifiser restriksjoner)	
		- Tilrettelegge for krykketrening	
		- Informere om videre fysioterapi	
10	7370	Planlegge utskrivelse - Bruk: VBP Utskrivelse - planlegging	
		- Planlegge utskrivelse til: (spesifiser sted)	Før utreise
		- Sikre at pasienten har fått informasjon og svar på sine spørsmål	
		- Gi informasjonsskriv: Pasientinformasjon - Hjemreise etter ortopedisk operasjon	

Interne referanser

SI/15.06-01	KDS - Veileder for utvikling, kunnskapsbasering og forvaltning av veiledende planer i sykepleie
SI/15.06-05	KDS - NANDA- diagnoser med definisjoner sortert på funksjonsområder
SI/15.06-06	KDS - NIC- tiltak sortert på funksjonsområder
SI/17.13.01-17	Sår - Trykksår, forebygging og sårpleie
SI/17.13.01-20	Vakuumdren - håndtering og fjerning
SI/17.21-01	Blærescanning
SI/17.27-17	NEWS2 - Ansvar og gjennomføring
SI/17.28.03.19-29	Pasientinformasjon - Hjemreise etter ortopedisk operasjon
SI/17.32-32	VBP Fall - forebygge
SI/17.32-92	VBP Utskrivelse - planlegging
SI/17.34-01	Permanent kateter (KAD): innsetting: kvinne
SI/17.34-03	Permanent kateter (KAD): innsetting: mann
SI/17.34-06	Permanent kateter (KAD): daglige observasjoner og tiltak
SI/17.34-09	Permanent kateter (KAD): fjerning: kvinne
SI/17.34-10	Permanent kateter (KAD): fjerning: mann
SI/17.34-01	Stell av rene kirurgiske sår
SI/17.34-01	Perifert venekateter (PVK): innleggelse
SI/17.34-02	Perifert venekateter (PVK): skylling
SI/17.34-03	Perifert venekateter (PVK): stell
SI/17.34-04	Perifert venekateter (PVK): fjerning

Eksterne referanser

1. Pandharipande P, McGrane S. Pain control in the critically ill adult. UpToDate [database]. Waltham, MA: UpToDate, Inc. [oppdatert 20. aug 2020; hentet 30. jul 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.uptodate.com/contents/2888>
2. Mariano ER. Management of acute perioperative pain. UpToDate [database]. Waltham, MA: UpToDate, Inc. [oppdatert 12. jul 2021; hentet 2. aug 2021]. Tilgjengelig fra: <http://www.uptodate.com/contents/398>
3. Martin GM, Harris I. Total knee arthroplasty. UpToDate [database]. Waltham, MA: UpToDate, Inc. [oppdatert 29. jul 2021; hentet 2. aug 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.uptodate.com/contents/7967>

Utgave: 5.01	VBP Kneoperasjon - postopr.	D21213 Side 4 av 7
-----------------	------------------------------------	-----------------------

4. Unneby A. Smærtskattningsinstrument [Internett]. Vårdhandboken. [oppdatert 1. apr 2021; hentet 2. aug 2021]. Tilgjengelig fra: <http://www.vardhandboken.se/Texter/Smærtskattning-av-akut-och-postoperativ-smarta/Smærtskattningsinstrument>

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	<p>Overordnede mål for VP: VBP-ens overordnede mål er å sikre god praksis i forbindelse med den postoperative sykepleie som gis til pasienter som har blitt kneoperert. Generell og spesiell postoperativ sykepleie til pasienten som er kneoperert. I tillegg er det definert følgende mål for pasienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er respiratorisk og sirkulatorisk stabil • Er tilfredsstillende smertelindret, har VAS mindre enn 3 • Er trygg, ivaretatt og tilfredsstillende informert om postoperativt forløp • Urineliminasjon er optimalisert • Har hel hud/ingen tegn til trykksår • Er selvhjulpne og oppegående med eller uten hjelpemidler • Har ingen tegn til infeksjon
2	<p>Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): VBP-en gjelder for pasienter over 18 år innlagt i sykehus som har gjennomgått kneoperasjon.</p>
3	<p>Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en:</p> <p>Faglig gjennomgang 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aina Kristine Solberg, leder for Faggruppe Ortopedisk sykepleie, Sykehuset Innlandet • Veileder, før- og etterarbeid: Line Stad Støverud, rådgiver, Avd. Kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, Sykehuset Innlandet <p>Revidering 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vivi Sjøberg Bjørklund, fagspl. Ortopedisk avd. SI Kongsvinger • Randi Bing, rådgiver, Avd. kvalitet og pasientsikkerhet, Stab Helse, SI. <p>Opprinnelig versjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beathe Cecilie Sørheim, sykepleier ortopedisk avdeling Lillehammer • Monica Kalvåg, sykepleier ortopedisk avdeling Lillehammer • Kristin Kolloen, rådgiver Avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet. • Helene Sundmoen Bjerkestrand, VBP Forvaltning Avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet
INVOLVERING AV INTERESSETER	
4	<p>Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for:</p> <p>Opprinnelig versjon: Sendt forespørsel til brukerutvalget ved leder Marthe Kraabøl pr. mail vedrørende innhenting av brukertalelse. Svar på forespørsel: <i>Dessverre har ikke Brukerutvalget kapasitet til å være med på dette arbeidet. BU arbeider for å fremme brukermedvirkning på</i></p>

	<p><i>systemnivå i helseforetaket. Arbeidspresset er stort for samtlige medlemmer i utvalget og alle medlemmene sitter i mange ulike råd og utvalg. Der for må vi prioritere hvilke saker/oppgaver vi skal arbeide med. Vennlig hilsen Marthe Kraabøl</i></p>
METODISK NØYAKTIGHET	
	<p>Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget:</p> <p>Faglig gjennomgang 2021: Det er ikke utført nytt litteratursøk ved denne gjennomgangen. Samtlige referanser er oppdatert siden sist gjennomgang.</p> <p>Opprinnelig versjon:</p> <p>5 Bibliotekstjenesten i SI bruker nasjonal mal for systematisk litteratursøk. Bibliotekar Hanne Elise Rustlie har utført litteratursøket. Utfylling av PICO skjema ble utført før systematisk litteratursøk. Systematisk litteratursøk ble gjennomført av spesialbibliotekar, det er benyttet egen kunnskap og erfaring knyttet opp mot forskning. Forskningsbasert kunnskap og erfaringsbasert kunnskap er benyttet som metode og anbefalingene er diskutert frem til enighet. Brukermedvirkning har ikke latt seg gjøre å innhente.</p>
	<p>Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er: Pasienter som er operert i kneet. Utvelgelse av relevant litteratur ut i fra problemstillingen, benyttet oppsummert forskning som er kvalitetsvurdert. Innhentet og lest mye litteratur på smerter og smertebehandling ved operasjon i kneet, da det er ulik praksis ved bruk av Epidural smertebehandling i de ulike ortopediske avdelingene.</p> <p>Revidering 2018: Endret punkter:</p> <p>6 NIC 1400: Tatt med Måle NRS i tillegg til VAS NIC 6680: Fjernet forordninger under MEWS etter ønske NIC 2300: Lagt link til ny prosedyre om tromboseprofylakse NIC 2440: Lagt link til ny prosedyre, spesifisert forordninger NIC 2319: Fjernet punkt om epidural, ikke lenger aktuelt for pas.gruppen NIC 3540: Fjernet punkt ang. trykksår da disse pas. er tidlig mobilisert NIC 0221: Ang henvisning til fysioterapeut: Endret til informere om videre fysioterapi etter utskrivelse Referanser: Fjernet 7 som ikke lenger er tilgjengelige og/eller ikke aktuelle. Oppdatert liste og nettadresser. Oppdatert prosedyrelinker.</p>
7	<p>Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunnlaget: Det er brukt Vancouver referansestil, med tallreferanse bak aktuelle NIC/forordninger.</p>
8	<p>Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Styrke: Oppsummert og kvalitetsvurdert forskning hentet høyt i kunnskapspyramiden. Spesialbibliotekar har utført litteratursøket. Utarbeidet av personell med erfaring fra ortopedisk avdeling over lang tid</p>

	Svakheter: Det har ikke latt seg gjøre å innhente brukererfaring til denne planen da Brukerutvalget ikke kunne prioritere denne type jobb nå, og da det ikke er brukerorganisasjon tilknyttet denne pasientgruppen som passet å ta kontakt med for tilbakemelding til denne planen.
9	<p>VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted):</p> <p>Opprinnelig versjon:</p> <p>VBP sendes til fagråd ortopedi for høring, samt til aktuelle avdelinger i SI. Planen er tilgjengelig i DIPS i høringsfasen, som er 3 mnd.</p>
ANSVAR	
10	<p>Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er:</p> <p>Revidering hvert 3. år eller ved behov. Faggruppe Ortopedisk sykepleie er ansvarlig for denne VBPen.</p>